

ప్రేయసికి
 దూరమైన అతడు
 తిరిగి ఆమెను
 చూడగలిగాడా?

కృష్ణపక్షంలో
 గోదారి

కడలాడే అలల గోదారి చూడగానే నా హృదయం ఉప్పొంగింది. కొద్దిగా వంగి నడుస్తోంది పడవ. గాలి ఎక్కువయినప్పుడు మరీ వంగుతోంది. నేను ఇంకొంచెం వంగి వేతితోకి గోదారి నీళ్లు తీసుకొని నోట్లో పోసుకున్నాను.

ఉప్పగా వున్నాయి.

ఏటి అవతల గుడి వుంది. కనగదుర్ల గుడి. ఎవరిదో తెలియని గాయకుడి గొంతుల లలితంగా, మధురంగా, తెరలు తెరలుగా వినబడే పాట. 'నమో వెంకటేశా' అన్నది ఛప్పుడు వినపడడంలేదు.

జీ.... ఏ... ఎన్... జీ గ్యాంగ్—గ్యాంగ్ బజావో బ్యాంగ్ బ్యాంగ్—

మొరలుగా, బొంగురుగా, కతినంగా వుందా గొంతు.

'ఎవరు పాడుతున్నది?' పక్కన మల్లు చాలుస్తూన్న కుక్కరాడిని.

చాకులా వున్నాడు కుక్కరాడు... అందమైన ప్లవర్ బాజులో ఉమ్మెత్త పువ్వులా ఉ చుట్ట.

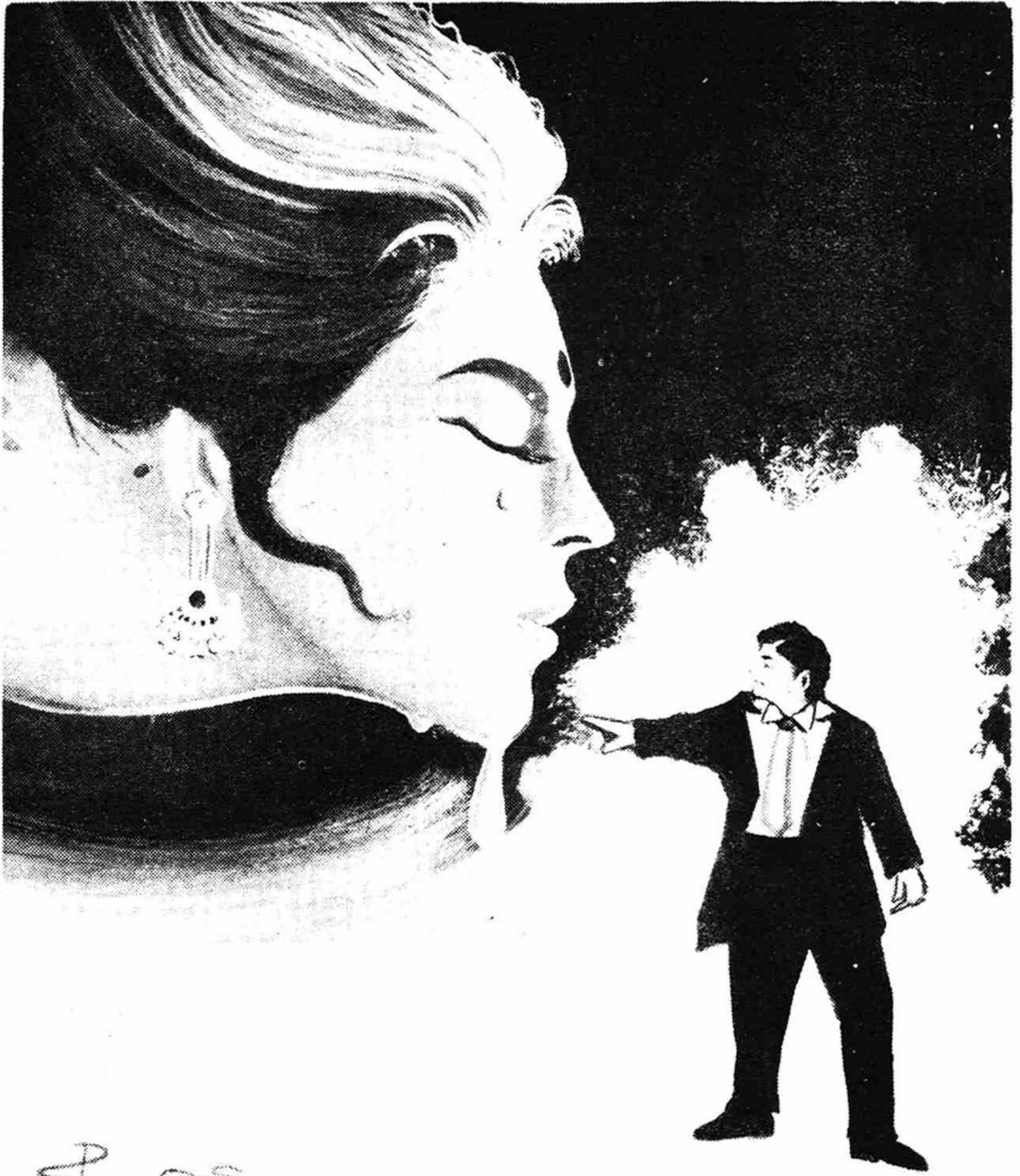
అతను ఎగాదిగా చూసి అన్నాడు.

"బాలసుబ్బి పాట..."

ఛప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది. కొత్తగా పాటలు పాడుతున్న గాయకుడు బాల సుబ్బమణ్యం.

'ఇక్కడనుంచి అత్యంత విషాదవర పరిస్థితుల్లో వెళ్లిపోతున్నప్పుడు హృదయాన్ని దీలుస్తూ, బాధగా, భారంగా, తీయగా, మనసు పారలను తాకుతూ ఆ పాట— ముద్దు బంతిపూపులో మూగకళ్ళ వూసులో "

నాకు శారద గుర్తుకు వచ్చింది. అలాగే

కృష్ణారాజ్

లం రంగులో పరికిణి — బంగారపు జరి—
 పంగపండు రంగు జొకెట్టు— పచ్చటి
 పాదాలకు పారాణి — గోల్డెన్ ఏపిల్ రంగులో
 కాంతివంతమైన ముఖం.

వెన్నెలో కొబ్బరి మొక్క నీడన చూర్చు,
 యూ అంది.

"అప్పన్నా! నీ పేరు బాగులేదు "

నా పేరు బాగాలేదని, మరి పాత

గోనెపట్టాలా వుందని, నైలాన్ లా మేకపడం లేవని నాకూ తెలుసు.

"మూర్ఖుకోమంటావా? ఇప్పుడున్న హోల్ పేర్లలో ఏదో ఒకటి తగుల్చుకోనా?..."

"అన్నాను శారదలో."

"అదికాదూ అప్పీ— నీ పేరు రామారావు, నాగేశ్వరావు వుండాలని ఆనడంలేదు—"

"నా పేరు ఒకటేనా అభ్యంతరం "

శారదలో తనలో తెచ్చిన పొట్లం విప్పి అంది.

"ఇందులో బాగా పండిన పనస తొనలున్నాయి. పానస బాగుంటుందని మల్లెపూల బుట్టలో చాచాను. చూడు ఎంత రుచిగా, సువాసనగా వున్నాయో—" అంది.

"నా పళ్ళకు సమాధానం చెప్పలేదు"

"పనస తొనని ఏ పేరులో పిలిచినా రుచి తగ్గదు. మల్లెపూలను ఏ మూలలో కట్టినా వాటి ప్రత్యేకత మారదు "

ఆమె మాటలలో అంతర్ధారం నాకు అర్థమైంది.

మెత్తని ఆమె ఆరవేతిని నా చేతిలోకి తీసుకున్నాను.

"శారదా! నా పేరు అప్పారావు అని మూర్ఖుకోనా?"

"వద్దు— పేరులో సంగారమేమీ లేదు నీ మనసులో వున్న బంగారమే నాకు ముఖ్యం."

వెన్నెం ధారపాతంగా కుచుస్తూవుంది. కొబ్బరి వెల్లమింది నుండి గాలి ముందంగా వీస్తూ వుంది. పూరంతా నిశ్శబ్దం.

అప్రయత్నంగా మేమిద్దరమూ లేచాము

. నడుస్తూ నది వడ్డుకు వచ్చాము.

సన్నని అలలు గోదావల్లో. అలల కదలిక వంశీ కృష్ణుని పెదాల విరుకదలికను గుర్తు చేస్తున్నాయి. వినీ విసకడని మురళిరసం.

నిందుగా వెలుగుతున్న చందమామను ఒక విరుమేఘం కమ్మింది.

నా మనసు చివుట్కుమంది.

శారదవైపు చూసాను. అమె ముఖంలో ధయం.

"కలవరపడకు-- మేఘం సాగిపోతుంది. వంద దర్శనం మరలా అవుతుంది—" అన్నాను.

శారద ఆకాశం కేసి చూడడంలేదు.

సర్వి వెల్లు మధ్యనుంచి వస్తున్న ఆకారం వైపు చూస్తూ వుంది.

"మా అన్నయ్య " అంది ధయంగా.

ముతక ఇద్దరు పంచె. కుట్టించిన గుడ్ల బనీను. చేతిలో దుడ్డుబ్బర-- కనీ కనపడని ఆ వెలుగు చీకట్లో కొరినిచెయ్యపు చేతిలోని మంటలా మండిపడే కళ్ళు.

"ఒరే— అప్పీగా— నీకేదివరకు వెప్పి చూసాను. వినలేదు— అప్పుడు వెప్పాను— శారద ముఖం చూస్తే వెప్పలో కొడతానన్నాను. మా ఇంటిలో కాలు పెడితే రాళ్ళు విరగొడతానన్నాను. చెల్లాయి పేరు పలికితే నీ ముందర పళ్ళు లాలగొడతానన్నాను— అయినా నీకు బుద్ధిలేదు—" కఠినంగా అన్నాడు శారద అన్న తిరపతి.

"అప్పన్న కేమి తక్కువని అలా నీచంగా మాట్లాడుతున్నావ్?" శారద ఎదిరిస్తూ అడిగింది.

"వీడా? రామేశ్వరం సముద్రం దగ్గర

దొరికే గవ్వకుండే విలువ లేదు వెధవకి. ఎండిపోయిన తాబాకులలో కప్పిన కూలు తున్న ఇల్లు. ఎములక గూడులా మిగిలిన తల్లి. ఈ వెధవను చూస్తుంటే కళ్లు సుండులోంది. పైగా ఆ పేరు చూడు అప్పన్న... అప్పన్న! బోప్పాసికాయలా మొహం వీడూనూ—"

ఇంటరు అత్తైసరు మార్కులలో ప్యాసయిన నాకు, చాలా ఎక్కువే చదివానని అనిపించేది. ఈ తిరపతిగాడికి అదీ లేదుగదా!

తిరపతి గొంతు పట్టుకున్నాను కోపంలో వాడు పురుగును విదిలించినట్టు విదిలించాడు. చదీసుని క్రింద పడ్డాను. కాలు మెలకపడి బెణకేసింది.

'హూ—' అని హూంకరించాడు తిరపతి— "ఒరే అప్పీ! నీ చప్పిడి దెబ్బలకు భయపడే ఘటం కాదురా ఈ తిరపతి— అన్నాడు.

తిరపతి మీద పగ పెరిగింది— అప్పటి నుంచే.

వాడిని పడేయాలని చూసాను. బీలుకా లేదు—

o డీలతో కొట్టించాలనుకున్నాను— డబ్బు లేకపోయింది.

లప్పుడే పిడుగులాటి వార్త తెలిసింది.

శారద పెళ్లి కుదిరింది—

పెళ్ళి కొడుకు రామభద్రం— భూస్వామి.

తిరపతి పట్టు బట్టి చేయిస్తున్నాడి పెళ్ళి.

ఒకరోజు శారదను కలిసాను—

"నీకి పెళ్ళి ఇష్టమేనా?"

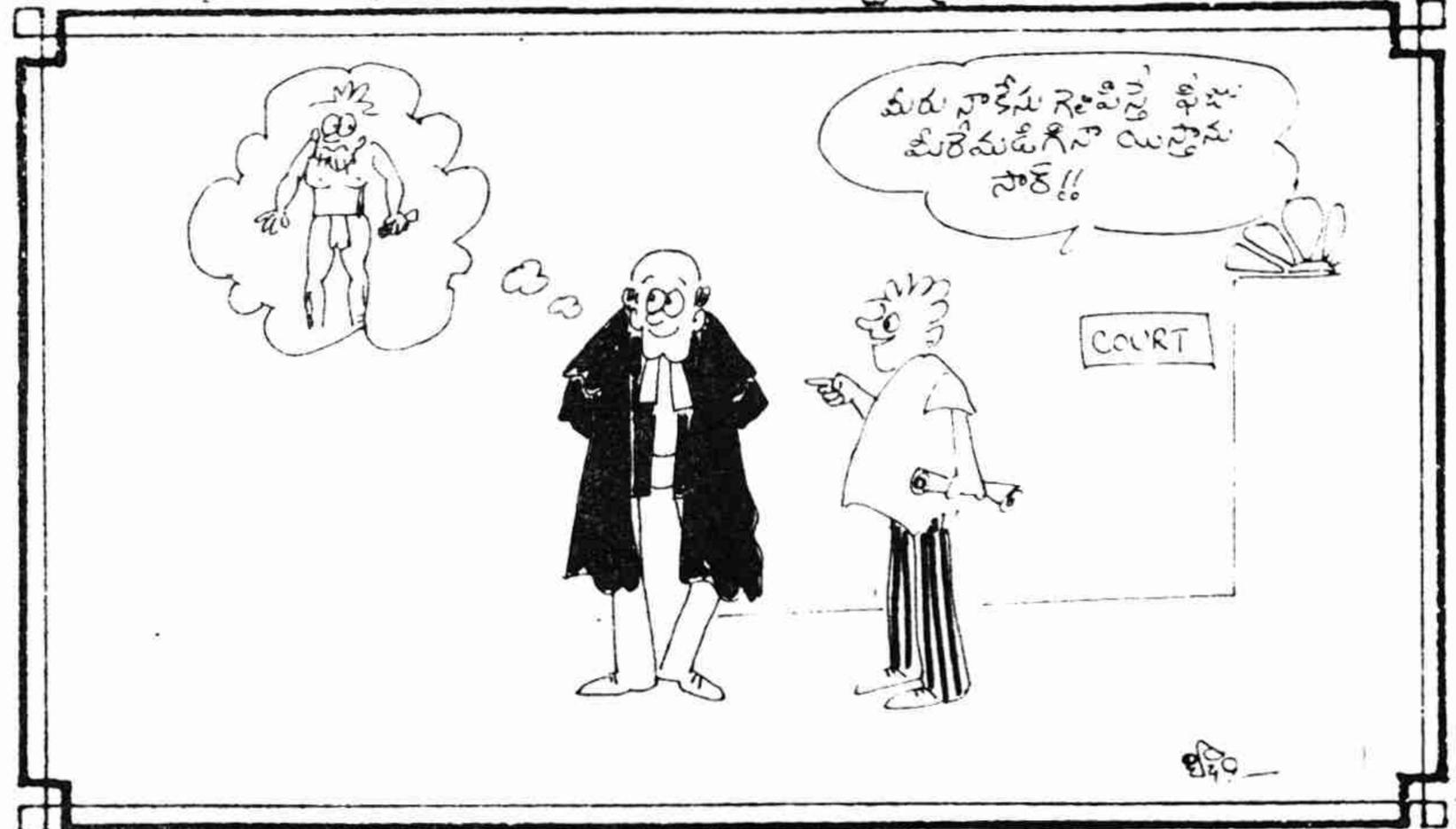
"లాంటికాలంలో కుంకుడు గింజపెట్టి ఇస్తే నీ కిష్టమేనా—"

"అయితే క్కాతి నాలో వచ్చేయ్ —"

ఇంట్లోంచి పారిపోవాలని ప్లాను వేసుకున్నాం..

క్కాతికి నాగులపాడు పడవల రేవుకు వచ్చాను. శారద రాలేదు.

అర్ధరాత్రి దాటింది.

ఊళ్ళోకి వెళ్లాను.
 తిరపతి ఇంట్లో మంగళవాద్యాలు.
 పచ్చటి పందిట్లో, పూలతో అలంకరిం
 విన కల్యాణ మంటపం!
 ప్లెయ్ మాక్సులెట్లు దేదీప్యంగా వెలుగు
 తున్నాయి.
 అర్జున్ తెల్లవారుజామున పెళ్ళి.
 శారద ఎందుకు రాలేదు?
 ఏకటిగా వున్న ప్రదేశంలో నక్కి
 కూర్చున్నాను.
 జనం పందిరంతా నిండడం మొదలుపె
 ఛారు.
 క్రమంగా జన సందోహం
 ఎక్కువైంది.
 బ్యాండ్ మేళం అందుకుంది. పోటీగా
 పోలూ—సన్నాయి.
 కోలాహలం భరించరానంతగా తయార
 యింది.
 హిప్పటైజ్ చేసినట్టు అక్కడే వుండిపో
 యాను—
 అ గుంపులో నన్నెవరూ
 గుర్తుపట్టలేదు.
 శారదను గంపలో తీసుకువచ్చారు. పె
 ళ్ళి అలంకరణతో మెరిసిపోతూ వుంది
 శారద.
 వేచమంత్ర ఘోష అడవి నిశ్శబ్దంలో
 పూలపై వ్రాలే తేటి రుంకారంలా వినపడు
 తోంది.
 పెళ్ళి జరిగిపోతూవుంది.
 అప్పుడు తెలిసింది నేనెందుకు కదిలలే
 కపోయానో.
 నా శరీరంలో శక్తి అంతా హరించుకుపో

యింది—
 ఈ షాక్ షాక్ లా అనిపించడంలేదు.
 అయినా శరీరం మీద దాని ప్రభావం
 వున్నట్టుంది.
 మంగళసూత్ర ధారణ జరుగుతోంది!
 శారద కాటుక కళ్ళు పందిరంతా
 వెతుకుతున్నాయి!!
 అది ఎవరి గురించో నాకొక్కడినే
 తెలుసు!!
 నెమ్మదిగా లేచాను—
 నాగులపాడు పడవ ఎక్కాను
 తెలతెలవారుతూ వుండగా— నా శారద
 ను, రల్లిని, రల్లిబాటి గోదావరిని వదిలేశాను.
 .. ఎన్నాళ్ళయింది ఇది జరిగి—
 గతంలోంచి వర్తమానంలోకి వచ్చాను.
 జేబులోంచి ఉత్తరం తీసి చదివాను
 “ఏపి నా గారూ! శారద కూతురు
 రేవతి పెళ్ళి! మీరు తప్పక రావాలి—”
 ఇట్లు తిరుపతి.
 శారద ముఖం చూస్తే చెప్పుతో కొడతా
 నన్నాడు. ఇంటిలో కాలుపెడితే కాళ్ళు
 విరగగొడతానన్నాడు. మరి ఏమిటి అసంగత
 అద్యోనం? అప్పున్న అన్న నా పేరు
 అస్సాంలో ఎ.పి.నాగా మారిందని తిరపతికె
 లా తెలుసు? నా ఎడను ఎవరిచ్చారు
 పిడికి?
 ఎన్నో విశ్వయిపోయింది. మళ్ళీ ఇప్పుడు
 వెళ్ళేటప్పుడు దిగులుగా వంటిగా
 హా నంగా— బలహా నంగా శారీరకబలం లేదు
 — అర్థిక బలం లేదు— అప్పుడు—
 ఇప్పుడు ధైర్యంగా, అత్యన్త్యయిర్యంగా!
 సంజీవియార్, గౌహాతీకి, పిల్లాంగీకి

మధ్య వుంది. ఎ.పి.నా పేజీలపల్చ, ఎ.పి. నా పైన్ ఆపిల్ ఎక్స్ప్లూజ్, ఎ.పి.నా కార్టోఫ్లు, ఎ.పి.నా టీ నా టెంబిల్స్ లయ బీబోల్, వెస్టుబెంగాల్ అరిస్సా వరకు వ్యాపించాయి.

నాలో పడవలో కూర్చున్న నా సెర్వెయర్ వైపు చూసి అన్నాడు.

"అల్ యూ ఫీలింగ్ స్ట్రేంజ్!"

"నాటెబాల్ -- యుపిల్ ఆంథా రి: డ్ లైక్ ఓవర్ వెంగాల్!" అన్నాడు.

అతని పేరు పరిమల్ సైక్యా. నేను పోల్సి శామిరంగా ఎదగింపటినుండి నాలోన వున్నాడు. ఆస్యామీ బెంగాలీ.

ఒకందుకు నాకు తిరవతి మీద కృతజ్ఞతా భావం వుంది.

అతనిన్ను మూటలలోనే వూరు ఎదిలాను

హిమాలయమంత బలంతో అందితో తిరిగి వస్తున్నాను.

హాలో... తుగా అమ్మ గుర్తుకు వచ్చింది

అప్పటికే పరుగులా వుంది ఎప్పుడో రాలిపోయివుంటుంది. నా కంటిలో గోదారి నెల్లున, పరిమెం నైక్యా చూడకుండా కళ్లు తుచుచుకున్నాను.

ఇప్పుడు శారది ఎలా వుంటుంది? కాలం తెచ్చే మూర్ఖు చూరవైసిమి మనం ఎప్పుడూ తప్పించుకోలేం.

నాలాగే బాట్టు పల్లెటడి వుంటుంది? తెల్లబడి వుంటుందా?

బంగారు రంగులో వుండే బుగ్గలు, ఎండిన మామిడి వరుగులు అయివుంటాయా!

పడవ అగింది.

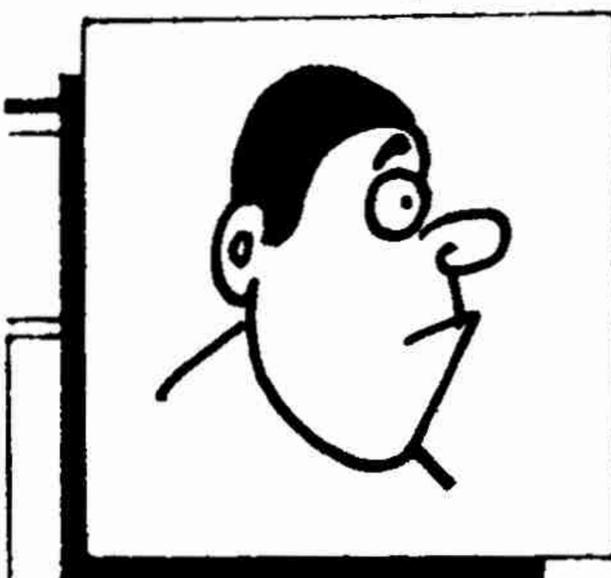
పరిమల్ సైక్యా నాకన్నా ముందే దిగాడు

"చింతా కల్ జేనా! షట్ వ్యవస్థ హా ఎ జాడే!"

అన్నీ ఏర్పాట్లు చేసాడట.

ఏటిగట్టున కారు సిద్ధంగా వుంది.

పరిమల్ ఫుటికుడే!

ఇల్లు!

ఆ బిచ్చగాళ్ల అపక్తిగా అడిగాడు వైషన్ మాస్టర్. "అంత పెద్ద యిల్లు నేనే కట్టించలేకపోయాను. మనెలా కట్టించాం రా?"

"మవిద్దరి ఆదాయాలు ఒకటే అయినా ' మీకుంటే ల్గరీ ఇర్దులు మాకుండన్ కర్నార్..."
"...!?!?"

—శ్రీనివాస్ బ్రదర్స్ (వడ్లమూడి)

కారు డిర్లొ ప్రవేశించింది.
 తిరపతి ఇర్రీమిందు అగింది.
 పరిమళ్ కారు తలుపు తెరిచి పట్టుకున్నా
 నేను దిగి మట్టా చూసాను.
 నాకు ఏం మారలేదు— కొంచెం
 ముసిరిదయిందంటే!
 పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు తిరపతి.
 గుర్తుపట్టాను అదే పంచ బనియను.
 బరువైన శరీరం— వెరిసిన తల—
 మీసాలు.
 "ఏ.పి.నాగారూ?" అన్నాడు జంకు
 తూ
 "అది అస్సాప్ వాళ్లకి— నువ్వు మా
 మూలుగా పిలు—" అన్నాను గంధీరంగా.
 ఇంటిముందు పందిరి వేస్తున్నారు—
 శారద కూతురు రేవతి పెళ్ళి!
 పిన్న అనుమానం, దిరు అలలాలేవి
 పెట్ట తెరబంగా మారి ఉప్పెనగా
 మారింది.
 రేవతి పెళ్లి తిరపతి ఎందుకు వేస్తున్నా
 డు?
 శారద భర్త వెయ్యారి కదా!
 అయినా ఈ డిర్లొ ఎందుకు?
 "నీకు ఏమి కలిగి ఉంది?" అన్నాను
 "నీకు ఇంటికేదాం—"
 "మా ఇల్లా?" అన్నట్లుగా అన్నాను—
 "మీ అమ్మగారు ఎదురు మాస్తూ
 వుంటారు?"
 నెత్తమీద పడుగుపడ్డవాడిలా చూస్తూ
 అన్నాను
 "అమ్మ అమ్మ... వుందా? నాకు
 ఎందుకు తెలపలేదు—" అన్నట్లుగా

తిరపతిని అనుసరించాను.
 అదే ఇల్లు— సగం కూరిపోయి.
 మహాపాపికి భగవద్దర్శనం అయినట్టు
 చచ్చిబ్బయ్యాను.
 "అమ్మ—"
 శిశిలమైనా, రాతిపోకుండా నా కోసం
 కొనవూపిరిలో ఇంకా వుంది.
 పశ్చాత్తాపంతో కుంగిపోయాను. ఇప్పుడు
 న్న నా శక్తితో ఒక తాజ్ మహల్ నే కట్టించగ
 లను అమె కోసం— భగవాన్! రావిడి
 బ్రతికుందని నాకెందుకు తట్టలేదు.
 అమ్మ ఇంకా వుందని, హా నస్తితిలో
 దీనస్తితిలో వుందని నేను ఎందుకనుకోలేదు
 భగవంతుడి చెప్పే సస్సెన్సు కథలో ఇది
 ఒక మలుపు. అప్పుడు నాకు తెలియదు.
 అమ్మ వెప్పే విషయాలు, తల గిరున
 తిరగేటంత వె రెత్తించే సస్సెన్సులో కూడు
 కున్నవని.
 తిరపతి నన్ను పిలిచింది నా మీద
 ప్రేమలోకాదు, నేను మాంచి వెలుగులో
 వున్నానని తెలిసి దురాశతో, ఎంతో కొంత
 గ్రహణానుని చేశాడు.
 నేను అలోచిస్తున్నాను. రేవతి పెళ్ళికి
 తిరపతి సెత్తనం ఏమిటి?
 వెప్పింది అమ్మ!
 శారద లేదు రేవతిని కన్న నాలుగేళ్ళరే
 పోయింది. రేవతి తండ్రి కొన్నాళ్ళ ఇప్పుడే
 బాధ్యుర రహితంగా తిరిగి అనుపతి
 పొందయాడు— ఎక్కడో జీవచ్ఛవంలా వు
 న్నాను.
 అమ్మ అనుకోకుండా కనుపిస్తే అబ్బురప

జ్ఞాను— నా అవివేకానికి— ఆవిడ పోయింటు
 ందని అనుకున్నందుకు సిగ్గుపడ్డాను.

శారద వున్నా నాకు లేదు అప్పుడు.
 పంచభూతాలలో కలిసిపోయిన శారద అసలే
 లేదు ఇప్పుడు.

చుక్కన లేచాను.

లేవతిని చూడాలి?

తిరపతి అరుగుమీదే వున్నాడు—

“లేవతిని పిలు?” అన్నాను.

తిరపతి దబ్బు కోసం సిగ్గు లేకుండా
 ప్రవర్తిస్తాడని అమ్మ చెప్పిన తర్వాత అతని
 మీద చులకనభావం ఏర్పడింది.

“లేవతీ— లేవతీ—” మార్దవంగా పిలిచా
 డు తిరపతి. ఊపిరి విగట్టె
 చూస్తున్నాను...

లోపల గజ్జెల చప్పుడు!

అకాశనీలం రంగులో పరికిణీ! బంగార
 పు బరీ— పంగపండు రంగు జాకెట్టు—
 పచ్చటి పాదాలకు పాదాణి ఏపిల్ రంగులో
 కాంతిపంపమైన ముఖం.

ఉవ్వేగంలో, అనందంలో, బలవనంలో
 లేవతి దగ్గరగా వెళ్లాను, చాలదను చూసిన
 ట్టు అనిపించింది.

గబుక్కున అగిపోయాను.

అవే కళ్ళు— అంతరంగ మధనం తెలిపే
 నీలి నీడల జాలికళ్ళు.

అమె చేయి తీసుకుని నా చేతిలోకి
 తీసుకున్నాను.

నా గురించి లేవతికి ముందే తెలిసినట్టుం
 ది.

“మీరా?” అంది.

ఆ పిలుపు నాకు ఎంతో సహజంగా
 అనిపించింది.

నా చుట్టూ వున్నవాడిని గుర్తించి
 శ్చ పిల్ల “జాబాయ్” అనో, ‘అయిల్’
 అనో పిలవాలి.

“మీరా” అన్నదని నాకు కొత్తగా
 అనిపించలేదు.

ఎన్నో జన్మల తర్వాత చురుకున్న
 అనుభవాలి.

రాజకీయం

అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు హోరీ ట్రూమన్ ను
 కొందరు కాలేజీ విద్యార్థులు కలిసినపుడు, “రాజకీయా
 ల్లోకి ప్రవేశించాలంటే ఏమి చేయాలని అడిగారు.
 అప్పుడు ట్రూమన్, నింపాదిగా, “మీరు ప్రస్తుతం రాజకీయాల్లో చేరినట్టే! ఎందుకంటే...
 ఇంకొకరు సంపాదించిన డబ్బును విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టడం మొదలు పెట్టేసారు కదా?”
 అన్నాడుట! తమ తల్లిదండ్రుల డబ్బును విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టున్న విద్యార్థులంతా ఆ లోజు
 మంచి... కొంతవరకు మార్పు చెందారట! విజయే కదా! ప్రస్తుతం ప్రజల డబ్బు ఏమవుతోందో...
 మన కందరకూ తెలిసిందే కదా!
 —జూపేటర్

మనసంతా ఘోషంగా వుంది!
 చాలో త్తుగా అన్నాను తిరపతిలో -
 "రేపటికి కాబోవే సులువంటిది ఎవరు?"
 చెప్పాడు.
 "ఈ పెళ్ళి కాన్సిల్ చెయ్యి."
 అన్నాను.
 తిరపతి అయోమయంగా చూసాడు.
 "నాకు దిబ్బు చాలా ముట్టించి తిరపతిలో"
 అయోమయం నుంచి తెలుసుకున్నాడు
 తిరపతి. అర్థమైతే అన్నాడు.
 "అప్పన్నగారూ! వివారాల చెప్తే అలా..."
 పరిమళం నైక్యాను పిలిచాను.
 "షేక్ ప్రస్తుట్ అదీ?"
 "అమ్మా సవాయి ప్రస్తుట్ అదీ" అన్నీ
 సిద్ధంగా వున్నాయట.
 "దీప్ కేసులో కొన్ని పాత్రలు
 తిరపతి వందించాను.
 "ఈ పెళ్ళి వెడగొడితాను - అయితే
 ని-" అన్నాడు తిరపతి
 నోట్లందుకుంటూ.
 "అప్పన్నా! నీకు ఏది కావాలన్నా చెప్పు!"
 అన్నాడు తిరపతి.
 "అయితే ఓ పనిచెయ్యి. పెళ్ళి కాన్సిల్
 చెయ్యకు" అన్నాను.
 అయోమయంగా చూసాడు తిరపతి.
 "పెళ్ళి కాన్సిలు కాదు. పెళ్ళికొడుకు
 మారతాడు..."
 "నాకు తెలుసు. నువ్వు రేపటిని చూసిన
 పుడే అనుకున్నాను - అది నీ పాతబడుతుం
 దని-"
 "పుష్... పుష్" అన్నాను నేను

ఆ రాత్రి నది ఒడ్డుకు వెళ్లాను.
 కృష్ణపక్షంలో చంద్రుడు. రాత్రి పది
 వాటికి తర్వార చంద్ర చర్యనం. ఎరగా
 వున్నాడు చంద్రుడు. రక్తవర్ణంలో వున్న
 చంద్రుడు బలహీనుడు మనుషుల్లా కాదు.
 రేపటి నాలో వచ్చింది.
 ఆలోచన పడవలో నేనూ, రేవతి -
 ఆ రాత్రి తిరిగి వచ్చి అమ్మకు చెప్పాను
 రేపటి సంగతి.
 "మంచి పనిచేసావు" - అంది అమ్మ -
 భక్త్యన లెల్లవారింది.
 నేను రేపటిని పెళ్ళి వేసుకుంటున్నట్లు
 చూరంలా వేసాది కాలపు నిష్కలలా అంటుకు
 ంది.
 అభినందనలలో నన్ను ముంచెత్తారు
 పూజోవాళ్ళు.
 నా వెనక నవ్వులు వినిపిస్తున్నాయి.
 "ఈ ముదురు బెండకాయకీ ఆ లేత
 తమలపాటుకూ జోడీయా?"
 "దిబ్బు మదం"
 "అసలు వీడు దీని తల్లికి మొగుడవవలసి
 సవాడు - ఇప్పుడు దీనికి - ఆలీసం అయినా
 " ఇలా -
 ఆలోచన ఆలోచనలో మాంచి విందు పార్టీ
 ఏర్పాటుచేసాను.
 నన్ను తిట్టిన వాళ్ళకి ఎక్కువ మందు
 పోయించాను. నాలుగోరోజు అర్ధరాత్రి
 పెళ్ళి!
 నేనూ రేవతి స్వేచ్ఛగా తిరగుతూనే
 వున్నాం. కృష్ణపక్షపు చంద్రుడు మా వెన్నెల
 విహారాలకు సహకరించడంలేదు.
 వాగేవాగే నోళ్ళు, తాగితాగి చచ్చుబడ్డా

యి. ఖర్చయ్యే నోట్లకట్టలు, తాగని నోళ్ళు మూయించాయి. పరిమిల్ సైక్యా నాతో అన్నాడు.

"సర్! దిసీస్ నాట్ కరక్ట్" నాకు తెలుసు—పరిమిల్ మా పెళ్ళికి వస్తుకోడని. ఏమోషనల్ గా వుండే బెంగాలీ పరిమిల్ సైక్యా.

పరిమిల్ తో నా ప్రేమగాథ చెప్పాను. ఎందుకు తప్పిపోయిందో చెప్పాను. ముఖ్యంగా జరగవలసినది చెప్పాను. పరిమిల్ ముఖం, కార్టున్ లా వికసించింది. 'సర్ కుచీ తయ్యారీ ఆపే!' అన్నాడు. (అంతా తయ్యారుగా వుంది).

నాలుగురోజులిట్టే గడిచిపోయాయి. ఆ రాత్రి పెళ్ళి.

లేవతిలో చెప్పరాని అనందం. తిరపతి పెళ్ళిపందిరి అద్భుతంగా అలంకరించాడు. కళ్ళు జిగేల్మనిపించే విద్యుత్ దీపాలు. వెళ్ళు హోరెత్తించే పోలీస్ బ్యాండ్.

నేనెవరినీ పిలవలేదు.

అయినా జనం పందిరంతా నిండిపోయారు. ముహూర్తం సమీపించింది.

పరిమిల్ నాతో వచ్చి వెళ్ళాడు.

తొటికోగా పురోహితుడు మంత్రాలు చదివడం మొదలుపెట్టాడు.

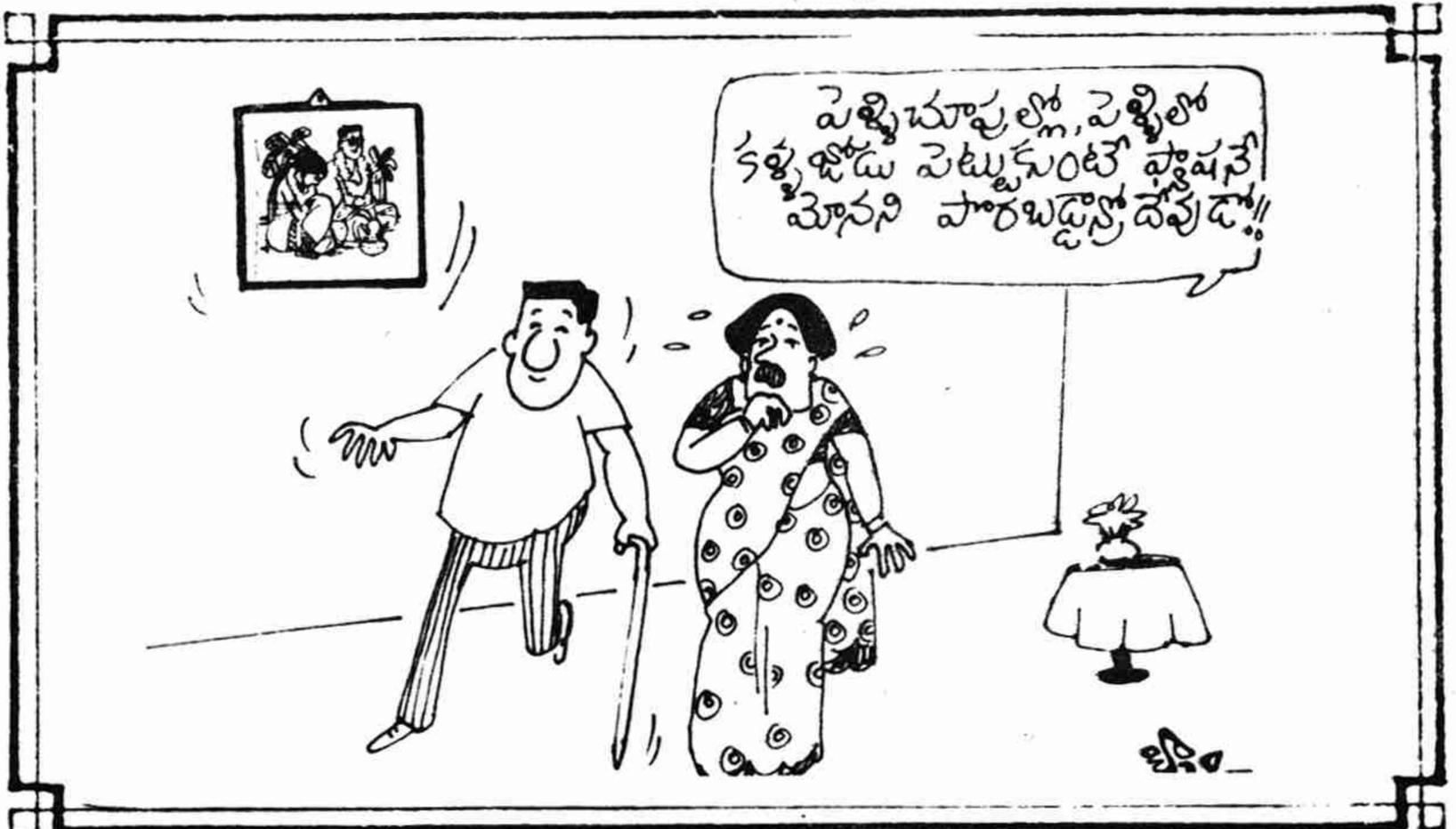
పెళ్ళి అలంకరణలలో లేవతి రోజూ మొగ్గలా వుంది.

హతా త్తుగా పెళ్ళి పందిళ్లో వాతావరణం మారిపోయింది.

తిరపతి రెచ్చిపోయి ఆరుస్తున్నాడు. పందిళ్లో ఎవరో మాస్తూ. 'నీకు బుద్ధి కాలేదా? లేవతిపేరు, పునితే, జ్ఞాపకం నీకు వుండకూడదని చెప్పిన మాట అంత తొందరగా మర్చిపోయావా?...' నేను మాశాను.

పరిమిల్ సైక్యా, సన్నగా, పొడుగ్గా వున్న యువకుడితో పెళ్ళి పందిళ్లోకి వస్తున్నాడు.

లేవతి కళ్ళల్లో శ్రావణ కంఠం వర్షం పడుతుంది!

నేను నప్పుతూ మాశాను రేపతివైపు.
 తిరుపతి రెచ్చిపోయాడు నన్నుచూసి.
 నాకు ముందే అనుమానం వచ్చింది. నీ
 నాలకం చూసి. నువ్వు వీడికిచ్చి పెళ్ళి
 వేయబోతున్నావని. దీని తల్లిలాగే ఇదీ
 ప్రేమలో పడింది. ఈ అర్చకపు వెధవలో

అరుస్తున్నాడు తిరపతి.

'నేను చేసుకుంటే నీకభ్యంతరం లేదా?

'లేదు' అన్నాడు తిరపతి.

కొంచెంసేపాని అన్నాను.

'ఎందుకు?'

'నువ్వెక్కడ! వాడెక్కడ?'

'అప్పుటికే ఇప్పుడు నాలో వచ్చిన
 మార్పు దబ్బొక్కటే

'అయినాసరే' ఈ పెళ్ళి జరిగితే మా
 వాళ్ళూరుకోరు' అని తిరపతి నై
 చేసాడు.

మొరటుగా వున్న పదిమంది క్షరంతో
 సిద్ధమయ్యారు.

'సబ్ కుచ్ తయారీ అదీ' అన్నాడు
 మరిమళ్ళో!

ప్రొక్కర్లనిండా జనం దిగారు. నా
 మనుష్యులు. పరిమళ్ళో ఏర్పాటుచేశాడు.

తిరపతి దిక్కచచ్చిపోయాడు. స్టేటు
 ఫిరాయింది అన్నాడు.

'పెద్దమనుషులూ చూడండయ్యా త
 ను పెళ్ళాడతానని ఇప్పుడిలా అయినా ఈ
 పెళ్ళి ఇక్కడ జరగడానికి వీలేదు'

నేను మెల్లిగా అన్నాను

'ఈ పెళ్ళి జరగదు'

నిలుపుగడ్లు చేసాడు తిరపతి.

పందిట్లో జనంలో కలకలం

'ఈనికి మతిపోయింది' అన్నారు.

చేతిలో సంజ్ఞ చేసాను మాట్లాడవద్దని.
 నా డబ్బులని, నా సారాశాని, నా డబ్బులీసు
 కున్న శరీరాలు వాళ్ళ నోరు మూయించాయి

'పైకి చూడండి' అన్నాను లకాశంవైపు
 చూపుతూ అన్నాను.

అర్థవం దుడు మినుకుమినుకుమంలు
 న్నాడు. నేను అన్నాను.

రేవతి ముందు నేను కృష్ణపక్ష చంద్రుడి
 ని. నాకా విషయం తెలుసు. ఇక్కడకు
 రాగానే నాకు అన్ని విషయాలు తెలిసాయి.
 రేవతికి ఇష్టంలేని పెళ్ళి చేస్తున్నాడు తిరపతి.
 మా అమ్మా అన్నీ చెప్పింది.

ముదిమి వయస్సులోవున్న మా అమ్మకు
 అంతా జ్ఞాపకం వుంది. శారద నాకు ఎలా
 దూరమైందో తెలుసు.

అలా రేవతికి జరగకూడదని ఆమె
 కోరిక!

అప్పుడు నాకు శక్తిలేదు.

ఇప్పుడు అంగబలం, అర్థబలం పుష్కల
 ంగా వుంది నాకు! తిరపతి మూర్కత్వం
 తెలుసు. ఛనదాహబాధితుడైన తిరపతి నాకు
 రేవతి నిప్పడానికి వప్పుకున్నాడు.

రేవతిని చూసిన మొదటిక్షణం గ్రహిం
 వాను. అదే చూపు శారద పెళ్ళిపందిట్లో
 చూసిన అఖరి బిక్షణం.

అది నన్ను వెంటాడుతూనే వుంది!

"పూరైలే ఈ పెళ్ళి చెయ్యను అంటారే
 మిటి"

"అప్పును చేయను— ఇక్కడ చేయను.
 దుర్బరమైన నా పాత జ్ఞాపకాలకు ప్రతీకగా

నిలిచిన ఇక్కడ చేయను. మొగ్గలాటి రేపటికి
ఇప్పుడే చేయను. మనిషిగా తీర్చిదిద్ది,
అప్పుడు చేస్తాను."

"అంతవరకు మీరు రేపటికోసం ఎదురు
చూస్తూ వుంటాడా?" జనంలో ఎవరో
అరిచాడు పరిమల్ ప్రక్కనున్న యువకడిని
చూపిస్తూ.

నేను సమాధానం చెప్పలేదు. నాకు
తెలుసు ఏమంటాడో

"ఏన్నాళ్ళయినా వుంటా' అన్నాడు ఆ

యువకుడు.

* * *

తెలవారుతూండగా గోదావరివైపు వెళ్ళా

ను.

బహుశా ఇది ఆధిసారి ఇక్కడకు

రావడం.

అమ్మను తీసుకుని వెళ్ళిపోతాను—

మళ్ళీ కృష్ణపక్షంలో గోదావరిని చూడను
చూడలేను.

కార్క్ ట్రీ!

సీసాలకు దిగింవే దిరదాలను 'కార్క్' వృక్షం కాండంనుంచి
తయారుచేస్తారు. ఎల్లకాలాలు సవ్యగా వుండే 'ఓక్' జాతి వృక్షం.
సోర్బుగల్, స్పెయిన్, అల్జీరియా దేశాలలో అధికంగా పెరుగుతుంది
. ఈ వృక్షం నాటిన నాటినుండి 20, 25 సంవత్సరాలలో బాగా
ఎదిగి, బెరళ్యు కోసీ వాడుకునే స్థితికి వస్తుంది. కాండానికి
ఇరుపక్కలపై బెరళ్యును కోసీ దాన్ని ఉడికిస్తారు. గట్టిగా ఉండే పై
పొరను వేరుచేస్తారు. దీని బెరడును ఉడికించవలంవల్ల ఈ మొక్క
బెరడుకుండే జిగురును, లానిక్ యాసిడ్ను పోగొట్టుబడుతుంది.
అంతేగాకుండా బెరడుకు సాగే గుణం కూడా ఏర్పడుతుంది. కార్క్
వృక్ష బెరడును దిరదాలుగా ఎలా ఉపయోగిస్తాయో సశాస్త్రీయంగా
తెల్పుకుందాం. ఈ వృక్ష బెరడులోని కణాల నిర్మాణ సాంధ్రత
ఎక్కువ. ఒక ఘనపు అంగుళం బెరడులో 200 మిలియన్ల
కణాలుండటంచేత ఒక్కో కణ 14 కణాలకు రెసిన్చేత
అతికించబడి ఉండటం చేత, ప్రతి ఘనపు అంగుళంలో సగభాగం
గాలిచేత నింపబడి ఉండడం చేత కార్క్ చాలా తేలికగాను, సాగే
గుణంచేత ఉంటుంది. అంతేగాక ఎంత గట్టిగా ఒత్తినా, తన సహజ
రూపానికి తిరిగి వచ్చేస్తుంది. కార్క్ వృక్ష బెరడును బొల్ల
సోల్స్లోను, పైప్ కవరింగ్స్ కోసం వాడతారు.

—పాతూరి

